...n. uradn.
Vintl, Tirol.

Št. 69. V Trstu v sredo 29. avgusta 1883. Tečaj VIII.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

»V edinosti je moč«.

»EDINOST« izhaja 2 krat na teden vsako srede in sobote o poludne. Cena za vse leto je 6 gld., za polu leta 3 gld., za četrt leta 1 gld. 50 kr. — Posamezne številke se dobivajo pri opravništvu in v trafikah v Trstu po 5 kr., v Gorici in v Aljdovščini po 6 kr. — *Naročnine*, reklamacije in inserate prejema Opravništvo »via Zonta 5.«

Vsi *dopisi* se pošiljajo Uredništvu »via Torrente« »Nuova Tipografia;« vsak mora biti frankiran. Rokopisi brez posebne vrednosti se ne vračajo. — *Inserati* (razne vrste naznanila in poslanice) se zaračunijo po pogodbi – prav cenó; pri kratkih oglasih z drobnimi črkami se plačuje za vsako besedo 2 kr.

Slovani v Istri.

Pisoč svoj prvi članek s tem naslovom, povedal sem na kratko, kako se nam godi, česa nemamo in kaj bi mi mogli in morali imeti. Mej drugim sem tudi rekel, da *niti dežela, niti država ni za Istro* — ozirom za ogromno večino njenih prebivalcev, zvesto udanih *Slovanov — kaj storila*, da bi se zboljšal njih dušni in telesni blagostan. To hočem danes nekoliko pojasniti, a ne vsestransko, ampak le v jednem primeru, ker so itak vsi jednaki.

Hočem tedaj govoriti o *povzdigi kmetijstva* v Istri!

Da deželna vlada in deželni gospodarji za nas istrske Slovane, kmetovalce ne vedó, ali nočejo vedeti, to zna vsakedó, kedor je bral deželnozborske obravnave zadnjih let in ako pomisli, kam meri to, da je lahonska večina deželnega zbora *zavrgla letos volitev treh naših poslancev*. O stanju $^3/_4$ prebivalcev ni bilo skoraj nikedar govora; za naše blagostanje ni mari onim, koji zastopajo boro $^1/_4$ Lahov. Četverica, ali petorica slovanskih poslancev — še to se Lahom zdi preveč! — ki zastopa $^3/_4$ *prebivalstva*, ni vredna, da bi se 25, ali 26 laških poslancev, ki zastopajo le $^1/_4$ prebivalstva, nanje oziralo!

Tako smo Slovani v Istri izključeni od lastne svoje deželne sklede, katero napolnujemo sami skoraj do vrha.

No, vendar nekaj, pošiljajo nam kmetijskega učitelja, da nas uči — *laški*! Upamo, da bo to trajalo malo časa več, ker smo ga uže do grla siti! Kakor vsaka druga dežela, tako tudi naša, donaša lepo svoto v državno blagajno za vsakojake potrebe. Iz te pa zopet podpirajo deželne potrebe. Poglejmo le državne kmetijske podpore, ki dohajajo raznim deželam. Tu ne bodem našteval bogatih avstrijsko-nemških in druzih dežel, ki uživajo premnogo državnih podpor, kajti znano je uže iz sv. pisma, da se onemu, koji uže ima, še doda, da bode imel več. Hočem navesti le naši sosednji deželi, koji ste izmej izvoljenih mej zadnjimi, a so vendar mnogo na boljem od tužne Istre.

Mala goriška dežela ima svojo *kmetijsko družbo* in *kmetijsko šolo*, katera stane deželo precejšnjo svoto. Isto podpira državna blagajna leto za letom s precejšnjimi svotami.

Za leto 1883 je prosila kmetijska družba sl. ministerstvo poljedelstva za to le podporo, katero sicer teško dobi v istej meri, kakor je prosila, a vendar ne mnogo manj:

1. Za zboljšanje govedoreje 5000 gld., 2. za zboljšanje svilarstva 700 gld., 3. za razstave domačih surovin 800 gld., 4. za podpore mlekarskim zadrugam 600 gld., 5. za povzdigo svinjereje 300 gld., 6. za podporo vinarskemu društvu v Dornbergu 1000 gld., 7. za sestavo statistike domačih pridelkov 300 gld., 8. za ustanovitev zaloge kmetijskih strojev 2000 gld., 9. za poskušnjo, kako se z dinamitom tla rahljajo 500 gld., 10. za izdavanje društvenih listov 700 gld., 11. za razpošiljatve, pisarne, tiskovne i dr. stroške 300 gld., skupaj 12.200 gld.

Iz tega je razvidno, da goriška kmetijska družba, ki ima tudi dobro kmetijsko šolo, katero večinoma vzdržuje dežela, a vendar dobiva leto za letom zdatno državno podporo, lepo skrbi za vsestranski kmetijski napredek.

Kranjska dežela ima tudi svojo *kmetijsko družbo, vinarsko- in sadjarsko, kmetijsko* in druge *gospodarske šole*, katere vzdržuje dežela, a podpira država. Vse te dobrodelne naprave skrbé za napredek kmetijstva.

Kmetijska družba je te dni razglasila, da razdeli razne darove od subvencije (podpore), katero je ona dobila za letošnje leto od sl. ministerstva za poljedeljstvo.

Podporo od državne subvencije obrne 1. *za napravo in podporo, vzdrževanje šolskih vrtov in drevesnic.* Daroval se bode v ta namen denar, požlahtena sadna drevesca, divjaki in cepiči, 2. za zboljšanje domače *ovčje reje* se bodo darovali ovni in ovce lepega ukoviškega plemena gospodarjem, ki se z ovčjo rejo pečajo.

Koliko sti uže obe kmetijski družbi koristili živinoreji, sadjarstvu in sploh kmetijstvu v vseh strokah, o tem se prepriča vsakedo, kedor je, ali bode potoval po raznih krajih omenjenih sosednjih dežel. Vendar še dan na dan omenjeni družbi ubozega kmeta iz deželne in državne podpore podpirati.

Kako vse drugače je pa pri nas v *tužnej Istri*!

Naš kmetovalec je prepuščen svojej nemilej osodi; nobeden se zanj ne meni, izvzemši takrat, kedar je treba pobirati davke, in to se godi vedno. Naše šole *nemajo šolskih vrtov*, ali prav malo katera, a še tisti so le za zelenjavo, tako da narod nema od njih nikake koristi. Iste šole nemajo nikakih drevesnic, ker občine so uboge in ne morejo za nje trositi; dežela in država pa se za nje ne menite. Znana m je šola, ki ima šolski vrt. Ko je šolski vodja prosil podpore za isti, veste, kaj se je odgovorilo? Da podporo dajo še le potem, ko bodo videli uspeh! kajti prav za prav so hoteli reči: Ne damo nič!

Kako se bode videl uspeh, ako se nema kaj saditi in s čim obdelovati? Gospoda mogoče misli, naj učitelji se svojo ogromno plačo še šolske vrte vzdržujejo! Kako pa da, hočete še kaj druzega?!

Kakšen razloček: kranjske šole dobivajo uže za ustanovitev in za vzdrževanje šolskih vrtov podporo iz deželne in državne zaloge; v Istri pa se hoče še le potem podpirati, kedar se bode videl uspeh. Zakaj to? — Zato, ker vedó, da brez ustanovitbe, brez vzdrževanja šolskih vrtov — nobenega uspeha v istih ni mogoče. Sedaj vemo, za katerim grmom zajec čepi!

Koliko časa pa bodemo mirno čakali v tem žalostnem stanju? *V Istri kmetijske družbe nemamo;* primanjkujejo nam moči, da si jo ustanovimo. Ako bi bilo vendar mogoče, in sè združenimi močmi se dá marsikaj doseči, storjen bi bil velik korak na bolje. To naj bi naši narodnjaki v Istri posebno pretresovali in napeli vse moči, da bi se uresničilo. Ako pa uže ne bode mogoče ustanoviti *kmetijske družbe za vso slovansko Istro* (Laška družba bi nam ne le nič ne koristila, ampak še dosti škodovala, ker bi si mnogi le žepe polnili!), bode mogoče ustanoviti tako družbo za *voloskokoprski okraj in tržaško okolico.* Ako se za to stvar požurimo, gotovo jo dosežemo, zato prosim naše rodoljube, naj jo vzamejo v *ozbiljen pretres* ter se za to oglasijo v «Edinosti», in ako pojde srečno, bodemo mogli še to jesen imeti *skupen shod*, v katerem se *o ustanovitbi pomenimo ter položimo* temeljni kamen novemu skupnemu narodnemu društvu, katero bode našemu kmetovalcu pomagalo iz žalostnega stanja.

Taka družba bi gotovo zadobila državno podporo poprej, nego deželno,

Podlistek.

Popotna pisma.

(Spisala Antonija Kobler.)

II.

Draga gospa!

Na sv. Gori 1. avgusta 1883.

»Na gore, na gore,
Na strme vrhe,
Me kliče, me miče,
Me vabi srce.«
Vilhar.

Lep dan je bil, solnce je vroče pripekalo, ko sem se napotil iz Sromelj skoz Piseče in Bizele na Sveto goro, tudi po Kranjskem znano božjo pot. Imel bi bil bližej, ako bi bil šel čez »gore«, toda meni ni bilo za čas, saj veste, da popotujem le zato, da vidim neznane kraje in ljudi. Vas Pišece, v katerej je fara z dvema duhovnikoma, dobro uro je odstranjena od Sromelj, in je precej velika ter ima dvoje šolskih moči. Farovš stoji prav tik cerkve tako, da bi na prvi pogled človek mislil, da je samostan, cerkev pa je prostorna in precej lepa, tudi šolsko poslopje je prostorno, kolikor se more od zunaj soditi. Hiše so lepše, nego v bornih Sromljah. pa tudi postavljene skupaj; ako se kraj ne more prav lep imenovati, pa je romantičen in na potnika naredi dober vtisk. Tukaj se nisem dolgo mudil, pogledal sem še grajščino barona Moščona, potem pa sem krenol proti Bizelom. Da sem »natoroznanec«, preiskoval bi bil zanimivosti iz starodavnih časov, ker pa sem le navaden človek, ni me moglo kaj zanimivati in želel sem le videti Bizele, zaradi dobrega vina daleč sloveče. Bizele stojé na hrvaškej meji, cerkev stoji na gričku, okolo pa griči s trsjem nasajeni. Cesta proti sv. Petru drži, je nekoliko odstranjena od cerkve, Lega je prav prijetna, biše pa niso tako skupaj, kakor v Pišecah.

Tukaj imajo svoje vinograde tudi tujci iz Ljubljane, Brežic in od drugod; kakor sem čul iz zanesljivih ust, tukaj ni lastnikom več pomagati, trtna uš jim uničuje vinograde. Komisija, ki preiskava vinograde, izrekla se je, da se ne da več pomagati, ker je uže vse prepozno, in da hoče predložiti, naj se vinogradi prepuste svojej osodi.

In kakor na Sromljah, tako so se tudi tukaj kmetje ustavljali komisiji pri preiskavanju vinogradov, bilo je njih uže večje število skupaj, kakor na Sromljah, in prišli so tudi Hrvatje, ker imajo tudi oni tukaj svoje vinograde; pravili so mi, da so hoteli izgnati komisijo iz vinogradov. Zbralo se je okolo 400 ljudi, imeli so orožje, vile, kose itd., a hvala Bogu, do večje nesreče ni prišlo, komisija pa tudi več ne preiskuje, ker bi bilo brezvspešno.

Gospa, lehko si mislite, kolika škoda! Lehko pa si tudi mislite, kako je bilo tužno moje srce, gledati vso to nesrečo, vse to gorje, katerega kmetje ne slutijo in vendar je neizogibljivo; zadene jih huda nesreča, veliko uboštvo, in vendar se ne da odvrnoti.

Moje sočutje do Bizelskih prebivalcev si mislite lehko; toraj tudi umejete, da sem si želel miru in samotnega kraja, kder bi se mi vtolažilo srce.

Obrnol sem se toraj proti sv. Gori, šel sem zamišljen skoz gozd, premišljeval sem druzih pa tudi svoje gorje, napolnila me je zopet ona melanholija, katero ste uže Vi tolikrat opazili na meni. Nič se mi ni ljubilo! Moje oko je bilo slepo, moje uho gluno za vse, kar se je okolo mene godilo. Ko pa tako zamišljen dalje korakam, spotaknem se ob korenino, katera je držala čez pot, in po neprijetnem padcu, gospa, sem se popolnoma zdramil.

Pot je bila še precej lepa, in vreme stanovitno, nikakoršna sapica ni pihljala, solnce pa se je bližalo zatopu. Gosta drevesa, so delala dolgo senco, in le nekateri kraji so bili razsvitljeni od solnčnih žarkov; — ptičjega petja se ni čul več veseli glas. In kakor v gozdu, tako tiho je bilo tudi v mojem srcu, tema okrog in okrog — in vendar ne, če tudi je bil gozd teman in gost, vendar so prodirali solnčni žarki mej gostimi vejami, in radovedno gledali na zemljo, z mahom obrastlo; tako pa je tudi v mojem srcu, tudi v moje srce so prodirali žarki upanja na boljšo prihodnjest.

Solnce se je uže skrilo za goro, bolj in bolj je temnelo. Božja roka pa je jela prižigati svitle zvezdice na nebu, bleda luna se je prikazala na vshodu ter zrla v me. Tudi meni se je milo storilo pri srcu, nehote sem želel biti pri Vas, gospa, mej Vašo ljubo družino, in mej mojimi znanci. Nehote sem vzdahnol s pesnikom, in kakor on sem tudi jaz njej klical:

«Lepo rasvetljavaš, o luna mila,
Na zemlji slovenskej zeleno polje;
Preplavaš dobrave, preplavaš gorice,
Veš kje deklice moje bije srce;
Vidiš kod Štajarca ladja nosi,
Vidiš kje Slovenije srebro sveti;
Vidiš pa tudi, kje pivka Nanosu
In Sava deroča Triglavu bobni.
Pozdravi ti toraj, o lunica mila
Deklico mojo — in znance vse.»

Da, da, gospa, vse naj bi lunica mila srčno pozdravila; — toda luna je tiha in mila.

Mej tem pa je jel večerni veter pihljati, in po drevju so peresa jela mej saboj šepetati o marsičem, gotovo tudi — o ljubezni. — Jaz pa sem dalje korakal po samotnem kraju, krog mene je spalo vse mirno v Morfejevem naročju. Bleda luna me je spremljala dalje; in v njenem svitu je bila narava lepša in milejša, jaz pa sem vskliknol očaran: Da res si lepa; slovenska štajarska zelena!?

Tako sem počasi, uže pozno v noč,

ker vidimo, kako se godi petorici naših deželnih poslancev v deželnem zboru. S časom pa bi se gotovo iz nje preustrojila kmetijska družba za vso Istro.

Dokler pa nemamo kmetijske družbe, prosimo, naj sl. društvo «Edinost» v Trstu za nas skrbi tudi na tem polju ter prosi sl. *ministerstvo poljedelstva za podporo*, naj bode ista za šolske vrte, živinorejo ali druge potrebe, katere od vseh strani silijo v hiše ubozega, zapuščenega istrskega Slovana ter preté njegovemu životarenju. Dokler ne bode naš narod od katere koli strani podpiran, dokler ne bode užival vsaj nekaj državnih in deželnih koristi, da bode napredoval na duševnem in materijalnem polju, ni upati, da bi se zanimal za še bolj svete stvari, za svoje narodne pravice; tedaj na noge, na delo, poskusimo pomagati ubogemu narodu do boljšega stanja, do boljših časov!

Skalnikov.

Deželni zbori.

Goriški deželni zbor. V tretji seji, katera je bila 22. t. m., je utemeljeval baron Locatelli svoj predlog zarad znižanja plače deželnih odbornikov. Poudarjal je, da še v druzih večjih deželah nemajo odborniki tolike odškodnine, da deželni odbor ni v zadostnej meri nadzoroval občinskega gospodarstva, ker so se našli v nekaterih občinah neredi v gospodarstvu, dalje, da je deželno odborništvo častno mesto, katero bi ne smelo biti združeno s plačo. Na te besede zapustili so odborniki dr. Pajer, dr. Abram in Gasser dvorano, ter se niso več vrnoli k seji. Predlog se je potem izročil odseku petih udov, katerega predsednik je dr. Maurovich, udje pa: Locatelli, Kocijančič, V. Ritter in Ivančič.

Došle peticije izroči glavar dotičnim odsekom; bilo jih je mnogo iz vse dežele.

Poslanec Dottori interpeluje vlado radi eksekucijskih nalogov davkarskih uradov v okrajnem glavarstvu Gradiškem, kder razpošiljajo eksekucijske ukaze ne le za ostale, temveč tudi za take davke, ki se imajo terjati po postavi še le naslednji kvartal.

Po tem prešla je zbornica na dnevni red in je sprejela načrte postav, s katerimi se dovoljuje, da se smejo razdeliti občinska zemljišča mej občinarje v Oseku, na Bajnšicah, v Brestovici in v Klanci. Po nasvetu poročevalcev dra. J. Tonklija in dra. Abrama sklene se nujnost teh postav, ter jih sprejme zbornica brez ugovora tudi v tretjem branji.

Dr. Tonkli poročal je dalje v imenu deželnega odbora o načrtu postave, ki dovoljuje, da se smejo ločiti od dosedanjih županij in ustanoviti kot posebne županije občine: Otalež, Podgora, Bilje, Vogersko. Po daljšej razpravi bila je sprejeta postava v vseh točkah z veliko večino glasov.

Zbor potrdi odborove sklepe glede nekaterih personalnih vprašanj in s tem je bila seja zaključena.

Denes ima zbor zopet sejo.

Naj še opomnimo, da je prepustil blagodušni gosp. grof Coronini svojo letno plačo 2000 gld. za štipendije dijakom.

Istrski zbor. 22. t. m. je bila četrta seja, pri katerej je deželni glavar Vidulich ostro grajal pobalinsko postopanje poreških paglevcev in izjavil, da poslanec je nedotakljiv, ter da se mora spoštovati, naj ho ene ali dtuge stranke; konečno je izrazil nado, da se ne bode več skrunilo s takimi rečmi dobro ime Poreča.

Skoraj enako se je izrazil poslanec Sbisa. — Na to so se prečitale razne prošnje občin za subvencije, za javna dela, in tudi peticija, da bi deželni zbor izposloval pri vladi bolj obzirno postopanje davkarije v Kopru proti takim davkoplačevalcem, ki so vsled nezgod zaostali s plačilom. Na to je zbor volil deželni odbor in izvoljeni so bili: dr. Becich, dr. de Petris, dr. Amoroso in dr. Del Bello.

Potem je zbor rešil deželni račun za leto 1882, odobril proračun za leto 1884 deželnega penzijskega zaloga in še nekatere druge račune. Konečno je zbor izvolil za zborskega tajnika g. dr. Doblanovicha namesto g. Spinčiča, katerega volitev je bila zavržena. S tem je bila sklenjena četrta seja.

Politični pregled.

Notranje dežele.

Zadnje dni se je začelo politično podnebje nekako oblačiti, Bismark je zarožljal z orožjem, vladarji popotujejo po zunanjih državah vse križem, posebno se radi ustavljajo na Dunaji. Vse to daje dosti ugibanja, nekateri časniki zopet straše pred Rusijo; upamo vendar, da nevarnosti še ni tako blizo.

Cesar je v nedeljo obiskal električno razstavo, kder je bil sprejet z burnim pozdravom, ogledal jo je prav natanko, govoril z več razstavljalci ter se jako pohvalno o razstavi izrazil.

Rumunski kralj je 27. t. m. z Dunaja odpotoval, cesar ga je spremil na kolodvor. Kralj se je na Dunaji mnogo pogovarjal z ministrom zunanjih zadev, grofom Kalnokijem, kateremu je podelil «veliki križ rumunske zvezde».

Srbski kralj se je 24. t. m. zvečer napotil z Dunaja v toplice v Gleichenberg.

Mej Madjari in Hrvati so strune jako napete, česar je največ kriv madjaronski finančni vodja, nesrečni David. Uže zadnjič smo omenili rabuke v Zagrebu in po drugih krajih, ki je vstala zarad madjarskih napisov na grbih, katere je ukazal nabiti David ponoči na finančna poslopja, neprašaje o tej stvar hrvaškega bana, grofa Pejačevića, ki je vendar le prva in po zgodovinskem pravu jako vzvišena osoba. Omenili smo tudi, da se je vsa ta stvar pretresala v ministerskem svetu pod cesarjevim prvosedništvom. V tem svetu je bilo skleneno, da se imajo grbi zopet obesiti i naj državni zbor to stvar vredi. — Ker je pa David grbe z madjarskimi napisi obesil brez banovega dovoljenja in vednosti, zato je to samooblastno postopanje bana po pravici razžalilo ter je vsled tega odstopil. Kedo bode imenovan na njegovo mesto, to še ni znano, a teško bo dobiti moža, da bi imel toliko vsestranskega vpliva in sočutja mej hrvatskim narodom, kolikor ga ima Pejačević. — Da pri tem takem mora biti mržnja mej Hrvati in Madjari, to je jasno i nobeden še danes ne more vedeti, kako se bo ta stvar dalje pletla, toliko pa je gotovo, da zdaj ni misliti na porazum v državnopravnih razmerah mej obema narodoma. Samooblastno i nezakonito postopanje Madjarov na Hrvatskem zbira na obzorji onstran Litave črne oblake, iz katerih se lahko še toča vsuje.

V Zagorji na Hrvatskem so 26. t. m. kmetje potrgali madjarske grbe z uradnij, tekla je tudi kri v Bistrici, kder je bil občinski načelnik, občinski notar in en žendarm hudo ranjen; pa tudi štirji kmetje so mrtvi obležali. — Povsod nemiri in razbojstva, to je slabo, zelo slabo znamenje za prihodnjest; v kraljestvu sv. Štefana krone mora kaj gnjilega biti.

Na Ogerskem gre judovsko prašanje v cvetje; ne mine skoraj dan, da ne bi se slišalo o napadih na jude; posebno velika in krvava rabuka je bila zadnji teden v Zala-Egerszegu. V četrtek ob 10. zvečer je začela velika množica, pomnožena s prebivalci okoli tega mesta stoječih vasi, valiti se na judovske hiše, vrata lomiti, pleniti in pohištvo rušiti. Več prodajalnic so popolnoma pokončali. Policija, vojaštvo in civilne gosposke niso mogle nič opraviti. Judje so v velikem strahu begali iz mesta v Kanižo. V petek je prišla vojaška pomoč v Egerszeg, vendar pa se je rabuka v petek in saboto zvečer ponavljala i nastal je boj mej vojaki, ki so streljali v množico, a streljalo se je tudi na vojake, katerih je 20 mrtvih ali hudo ranjenih; razsajalci pa so še mnogo več trpeli. 26. t. m. ponoči pa je velika množica napala jude v Žekenijesu na hrvatskej meji, prilomila je v njihova stanovanja ter vse razbila in poplenola.

Vnanje dežele.

Na Srbskem so bile zadnje dni nove volitve v skupščino in zmagala je narodna Rističeva, vladi protivna stranka. Vsled tega je vlada volitve uničila. Mi bi le radi vprašali, doklej bo mogla srbska vlada postopati ljudskim težnjam nasprotno? To ne bo moglo dolgo trajati; srbsko kraljestvo je še mlado, prestol še malo utrjen, mej ljudstvom so še živi spomini na prvega srbskega junaka in ono se ni odpovedalo še staremu prijateljstvu in sočutji: naj bi tedaj vlada gledala, kaj dela, ker prav lahko se zgodi, da se kar čez noč vse narobe obrne, in če znamenja prav kažó, ni več daleč čas, ko se to tudi zgodi.

Francoska vlada je sklenola v *Tonkin* zopet pomoči poslati, to je znamenje, da Francozom tam ne gre vse po volji.

Angleški parlament se je 25. t. m. zaprl.

V Avfganistanu je vstal upor zoper emirja.

Dopisi.

Iz Vrem, 26. avgusta.

(*Pogreb rajnkega gosp. Franceta Mahorčiča*) v Matavunu dne 24. t. m. je bil res velikansk; nad 1000 odličnih mož in tudi mnogo ženskega spola z vsega Krasa, iz Trsta in Pivke vdeležilo se je sprevoda; mej njimi smo opazili državnega poslanca g. Nabergoja, sežanskega glavarja, sodnika in skoraj vse uradnike sežanske, potem par viših uradnikov in več zastopnikov slovenskih društev iz Trsta in sploh mnogo odlične gospode.

Pogreb se je pomikal iz hiše rajncega v cerkev Škocijansko v tem-le redu: šolska mladina, 7 čest. gosp. duhovnov, rakev, na straneh 14 županov, nosečih vence, mej katerimi venci so bili posebno krasni oni družine Mahorčič-eve, potem občine sežanske, okrajnega cestnega odbora, okrajnega šolskega sveta, občine Naklo, tržaških prijateljev in družine Ribarž iz Beča. Najprej so nesli mrliča v cerkev, a po sv. maši na pokopališče, kder je nastopil g. D. in govoril blizo tako-le:

»Zbrali smo se v kraju, kder kraljuje mir, kder molčé človeške strasti; a na obrazih bere se nam, da naša srca žalujejo, ker izročimo materi zemlji truplo predrazega nam prijatelja, in uže misel sama, da na tem svetu ne bomo več videli drazega nam bitja, prešinila nas je tako globoko, da nehoté zremo proti nebu, ter iščemo tolažbe nad zvezdami.

Predno pa izročimo materi zemlji posvetne ostanke tako drazega nam prijatelja, dovolite, da se ozrem nekoliko v prošle čase in sledim delovanju izvrstnega moža. V tem romantičnem kraju je tekla zibelka rajncega Franceta Mahorčiča. Uže kot dečko je kazal bistri um, krepko voljo in pogum, vse kreposti, katere dičijo moža.

Le nekoliko let se je šolal v drugih krajih, a uže v prvej mladosti, ko se mnogi drugi komaj zavedajo svojega človeškega poklica, pozvan je bil k resnemu življenju; še nedoleten mladenič postal je gospodar, in tako dober in pameten gospodar, da je kmalo obračal na-se pozornost ne le domačih občinarjev, temuč tudi vseh prebivalcev njegovega okraja. Njegovi soobčani pa so v njega stavili toliko zaupanja, da so nedoletnega mladeniča uže izvolili županom, in da ga je gosposka morala pred postavno starostjo spoznati doletnega, da ga je morala potem potrditi v tej časti. Županoval je blizo 33 let, zaupanje ljudstva je rastlo od leta do leta, in ker je bil vsem svojim občinarjem in deželanom vedno izvrsten svetovalec, ter jim vedno z veseljem pomagal sè svetom in dejanjem, postal je kmalo nek voditelj vseh javnih zadev sežanskega okraja, vsled česar si je pridobil tudi vedno večo veljavo pri gosposkah, kar kaže uže to, da ga je Nj. Veličanstvo cesar sam odlikoval sè zlatim križcem za zasluge s krono.

Kraševci so mu pa še posebno dokazali, da mu zaupajo neomejeno, s tem, da so ga pred šestimi leti volili za deželnega poslanca, kateri posel je do letos vestno in v korist svojih volilcev opravljal. Trudil se je za občno korist tudi v drugih ljudskih zastopih, kakor v cestnem odboru, šolskem svetu itd., povsod pa se je odlikoval po redkej bistroumnosti in možatem odločnem postopanju. — To so v najkrajših potezah črtice iz njegovega javnega življenja.

Naj pa še dostavim, da je tudi, kakor oče, lastnej družini dajal prelep izgled, kajti odgojil je več otrok, kateri vsi njegovemu imenu vso čast delajo, tako sicer, da je mogel preseliti se v večnost sè zavestjo, da je storil svojo dolžnost kakor dober in skrben oče in izvrsten državljan.

Po kratkej bolezni zapustil nas je prezgodaj, in po vsej pravici obžalujemo zgubo moža, kakoršnjih je povsod le malo, ker prepričani smo, da bi bil še lehko mnogo koristil svojim soobčanom, posebno pa kmetom, katerim je bil on izvrsten svetovalec in pravi odkritosrčni prijatelj.

Polni spoštovanja bližamo se torej posvetnim ostankom obče spoštovanega moža in jemljemo slovo od drazega nam bitja: Predragi nam prijatelj! Zapustil si nas za vedno na tem svetu; a življenje je le kratek sanj, in žalosten sanj bi bil ta, ako bi človeku ne svetila zvezdica, katera ga opominja, da še le nad zvezdami je pravo življenje. — Nad zvezdami se torej zopet zedinimo, a dokler živimo, svetil nam bode tvoj lepi izgled in mi vsi postavili smo ti najlepši spominek v svojih srcih. V miru počivaj v domačej zemlji, katero si nad vse ljubil. Slava Tvojemu spominu!«

Mej govorom se je lesketala na licu marsikaterega možaka solzica, in sploh je bil pogreb tako veličasten, kakor se tacih le malokedaj vidi na deželi. Rajnkega so ljudje imenovali vojvodo Berkinskega. In da so ga kot tacega res čestili, to so pokazali prebivalci sivega Krasa in Berkinske doline po načinu, kakor so mu zadnjo čast skazali.

Iz Tolmina, 24. avgusta.

Tudi letos je praznoval trg Tolmin rojstni dan Nj. Veličanstva Presv. cesarja. Dne 17. t. m. zvečer je bila baklada spremljana z domačo godbo. Pred stanovanjem c. k. okr. glavarja zaigra godba cesarsko himno, potem pa zadone »živio« na Presv. cesarja; tem se pomakne baklada z sviranjem godbe po trgu in se konča pred županovim stanovanjem; drugo jutro 18. t. m. ob 5. uri je igrala godba po trgu budnico. V nedeljo, 19. t. m. je bil v ta namen na glavnem prostoru trga blizo vodotoka javni ples, katerega se je vdeležilo mnogo gospode iz Kanala in tako se je zabavljalo mlado in staro še pozno v noči.

Z veseljem smo sprejeli vest, da je visoki deželni odbor na poročilo in prošnjo voditelja c. k. okr. glavarstva v Tolminu gosp. Schaffenhauer-Neys stavil predlog, naj se za uboge pogorelce iz Koritnice pri Grahovem iz deželne blagajnice znesek 500 gld. podpore dovoli.

Iz Bolca, 20. avgusta.

Prevzvišeni rojstni dan Nj. Veličanstva presvitlega cesarja Franc Jožefa I. obhajal se je pri nas z vso slovesnostjo. Na predvečer visokega dne se je streljalo in pritrkovalo, da je bilo veselje.

Prav tako tudi na jutro visokega dne, in trg je bil sè zastavami kaj lepo odičen.

Ob 9. uri je bila v farnej cerkvi velika slovesna sv. maša s »Te Deum«, koje so se udeležili c. k. uradniki, županstvo, veterani, strelci in mnogo druzega občinstva.

Po sv. maši je defiliralo društvo pred županstvom in c. k. uradniki.

Popoludne so imeli veterani v gostilni »Pri Pošti« na prostem izvrstno veselico, koje se je udeležilo premnogo odličnega občinstva. Prostor je bil prekrasno napravljen, navdušenost je bila velikanska, in mej veselim pokanjem

---

dospel na sv. Goro. Druzih hiš ni, razen cerkvenikove, ki je ob enem tudi krčmar, pri njem sem dobil prenočišče, in sem utrujen k malu zaspal. Danes v jutro pa sem šel še višje na strmi hrib, na katerem stoji ponosna cerkev Matere božje, znana romarska cerkev. Cerkev je prav velika, ima mnogo altarjev, in je prav prestorna, po vsem prav lepa, na novo prebarvana in zelo okusno, okolo cerkve pa so še tri ali celo štiri manjše kapelice. S hriba, posebno pa iz zvonika se vidi daleč okrog. Spodaj je mnogo lesenih «barak», v katerih točijo vino ob shodih daljni krčmarji.

Tukaj je vse tiho in mirno, da, gospa, tukaj človek lehko sanja o prihodnjosti, pa tudi se lehko zgubi v uže davno minole čase. Tudi jaz premišljujem o minolih časih. Dimni oblački iz pipe se mi dozdevajo pravi simbol mojega življenja, in moje sreče. Vidite, gospa, če opazujete kakšnega kadilca, opazite, kako je dim velik, kako se mnogovrstno vije ter razširja. Taka je bila tudi moja sreča, velika, da prav velika v mojej mladosti. Človek je srečen, gospa, le toliko časa, dokler ne pozna hudobije sveta. Mali otročji jok sicer mora biti, kakor mora tudi dež rositi zemljo, da nam rodi sad; po dežju pa je zrak toliko čisteji in zdraveji in tudi solnce lepše sveti. Tako se tudi otroku z solzami izčisti prahu, ker se ga je morebiti mej odraslimi navzel, to pa ne kali sreče otroku, ako ni preveč; ako pa je preveč, škoduje, kakor tudi preobilni dež zemlji škoduje.

(Konec prih.)

možnarjev so švigale napitnice na cesarja, da je bilo veselje.

Reči moram, da enake veselice v Bolci še ni bilo, pa tudi bode nam dolgo v spominu.

Drugi dan so se udeležili veterani bolški blagoslovenja društvene zastave veteranov v Rabeljnu, in kakor slišimo, bila je ta slovesnost jako lepa.

Tudi je bila na Kluži na prostem včeraj sv. maša mej gromovitim pokanjem ondotne tvrdnjave — kanonov.

O tem drugi pot kaj več.

Iz Prvačine, 24. avgusta.

Sedaj so vdobili prebivalci srednje vipavske doline pravo veselje; kajti vse lepo kaže, posebno vinski pridelek, katerega bo obilo, in dobre vinske kapljice, ako Bog hoče, posebno na dobrem imenu je tukajšnja Gradiščanska, prva za Dornberškim.

Moški svet se zdaj zelo puli za lov, vsak bi rad lovec bil in zajce streljal, celó lovski čuvaj bi se temu ne branil; mnogo tukajšnjega ženstva pa se je raztrosilo po svetu, posebno rade zahajajo ko blage gospe, v Aleksandrijo. Ni moj namen, tukaj pretresovati, koliko dobička te blage gospe svojej domovini donašajo, ampak kako svoj materin jezik spoštujojo in cenijo. Glej! — mine polovica leta, kar je zapustila svoj domači kraj, in uže se sramuje svojim domačim povočati v materinem jeziku, kako se jej po svetu godi; piše v blaženej laščini, da ljudje bité od enega do druzega, naj jim iztolmači listek. Tedaj ni čudo, da prihaja potem toliko laškega duha v našo milo slovensko domovino. To je pomilovanja vredno; a vendar upamo, da se sčasoma vse to popravi; k temu pa Bog daj svojo pomoč.

Kobarid, 27. avgusta.

Kakor je znano, bila je 26. t. m. veselica. Vreme je bilo prav lepo. Ob osmih stopim v dvorano, katera je bila prav lepo odičena. Nekoliko počakam in veselica se prične. Pevci pojó »Večernica«, katera se je prav prijetno glasila. Potem je bil »govor«. Ta ni pristojal, ker omenjal je večinoma učiteljeve dolžnosti in lastnosti. Kaj zanima to poslušalce, ker učitelj mora dobro poznati in spolnovati svoje dolžnosti, ako jih ne pozna, ni sposoben tega stanú. Za tem poje mešani zbor »Zvezdicam«. To pesmico so še precej dobro izvršili, samo malo, po domače rečeno, bilo je »fušerije«, ker za drugi tenor je pela neka osoba vmes, ne znam, ali je bil **u**-dur, ali **i**-mol. — Čemu jemati take osobe, koje niso za petje sposobne. Da bi ne žalil moškega zbora, omenim toliko, da se je godila ta »fušerija« le pri pevkinjah. Radi tega opozarjam g. pevovodjo, da bi pri prihodnjej veselici bolj preudaril, kdo je in kdo ni temu sposoben. Igra se je vršila še precej dobro, le na koncu je bil nekak »miš-maš«. Slednjič še nekaj o umeteljnih ognjih. Čemu je bila ta potrata? Bolje bi bilo, da bi se ta denar obrnol na boljši način, ker ljudstvo ni tega skoraj nić, ali le malo videlo. Menda ste strašili na griču kušarice, ali pa zajce iz grmov podili. Upam, da bode pri prihodnjej veselici večji napredek. Resnicoljub.

Z Notranjskega, 26. avg.

(*Slavnost v Postojni dne 2. septembra.*)

Kakor se dá uže zdaj soditi, bode notranjska slavnost v Postojni taka, kakoršne dosihmal ni bilo še nobene na Notranjskem. Poročila od vseh strani dohajajo jako povoljna in vse kaže na to, da bode udeležitev ogromna. Pa kako bi se moralo tudi drugače misliti, kakor da bode ta svečanost sijajna; vsaj angažirane so vse najboljše notranjske moči, katere neumorno delajo, da se zopet pokaže narodni napredek ter izbujenost Notranjcev.

Da bode udeležitev iz Trsta mnogobrojna, to se smelo nadejamo. V Trstu živi velik broj Notranjcev, na katere sme biti celo Slovanstvo ponosno, kajti večina teh se zaveda svoje narodnosti, ter ponosni so na to, da so Sloveni. Ta ponos in zavednost čedalje bolj jasno kažejo, in to pri vsakej jim danej priliki. Da to tako lepo priliko zanemarijo, kedo bi se drznol to misliti! Uže samo radi čistega ter zdravega zraka velja iz Trstu k tej svečanosti priti, poleg tega pa še tako lepa narodna, in to v pravem pravcatem pomenu besede, »narodna« zabava, naposled pa še kak lep dobitek »narodne loterije«, za Boga, vsaj vendar več se ne more in ne dá tirjati. Nekaj pa vendar bode pri tej priliki slednjemu udeležencu nepovoljno, in to: dan bode prekratek.

Čuje se tudi, da bode mnogo deklet, oziroma gospodičin, v narodnih oblekah, osobito v pečah. Da bi se to uresničilo, to je pač želeti, kajti to bode najlepša dika vse svečanosti. Kaj si pa moremo lepšega misliti, nego krasno Slovenko s pečo. Komu niso v spominu Ljubljančanke in tamošnje okoličanke, osobito Šiškarice, ko jih je enkrat videl z njih »petelinčki« Enako je tudi s tršaškimi okoličankami, katere izvabijo marsikateri pogled na-se radi njih krasote in narodne noše. Tako smo tudi uže zadnjič, ko je bil presvitli vladar v Postojni, občudovali one krasne Notranjke, koje so bile v narodnej noši, in čuti je bila le ena splošna želja: naj bi se namreč Slovenke zopet poprijele te nekedanje noše. Torej na noge, Notranjke, pokažite, da se vam »petelinčki« pristojajo, na kar bodemo mi jako ponosni. Hinko.

Iz Ljubljane, 23. avg.

Uže nekaj časa prinašajo nemški, osobito pa Graški ustavovjerni listi telegrame in poročila, da pride kranjski deželni predsednik, baron Winkler, v Beč k naučnemu ministerstvu in da mu bo nastopnik deželne vlade svetovalec, grof Chorinsky. Koliko je na tem resnice, ni mi znano, čul sem le, da si baron Winkler baje res sam želi, da bi prišel v Beč. Zakaj si pa to želi, in kaj ga tako mika v Beč, to mi je uganjka, prav tako, kakor vroča želja tukajšnjih nemškutarjev, da bi se ga iznebili. Kajti tako dobro, kakor zdaj, se za časa Taaffe-jeve vlade tej ubogej peščici nemškutarjev nikdar ne bo godilo. Vse, kar si le želé, imajo, in kakor tudi razne kozolce preobračajo, kakor tudi v svojem organčku nesramno in pobalinsko na vlado, na vladine uradnike, na slovanski narod itd., zabavljajo, in vse, kar jim ni po volji, z blatom ometavajo; nikdar se jim ni še en las zakrivil, kakor bi za te ljudi ne bilo postave in ne državnega pravdništva. Ako bi ta ali oni slovenski list le polovico tega povedal, kar ti ljudje pišejo teden na teden, ne bil bi le zapečaten list, zaprli bi, ako le mogoče, še tiskarno, kder se tiska. Ako bi mi Slovenci na svojih lastnih tleh le polovico tako prijetno življenje imeli, kakor ga imajo ti privandranci in domači renegatje, plazili bi se gotovo po nagih kolenih v Beč, ter ondi klečé grofu Taaffe-ju slavo in hvalo peli, ker se nam tako dobro godi. Tako ponižni, tako zadovoljni smo Slovenci. Ako bi baron Winkler zares ostavil Ljubljano, ter šel v Beč, želeli bi si mi deželnega predsednika, ki bi z energično roko prijel vladine vajeti, moža, ki bi tem rogoviležem enkrat za vselej vzel pogum, potem bi bilo vse mirno, ne bilo bi nobenega prepira, nobenega javkanja, znani nesramni dopisniki nemških listov ne grdili bi dežele kranjske, osobito pa mesta ljubljanskega in domačinov, to je, Slovenci zavzimali bi prostor, ki jim po številu, po božjej in naravnej postavi pristaja.

Metlika, 19. avgusta.

Rojstni dan presvitlega cesarja se je obhajal v našem mesticu prav mlčno. V soboto zjutraj je bila slovesna maša, katere se je udeležila vsa gospoda, kakor tudi vatrogasci pod svojo zastavo. Zadnja se ni baš skazala, kajti prišla je le pička četrtina vsega moštva. Pa tudi to je dosti, saj se meščani zares prav malo brigajo za to prekoristno društvo; da, še celó posmehujejo se nekateri, če namerjava stopiti k njej kak dijak ali pa drug fant. Svetuje se torej, da bi poskrbeli društveniki in meščani, da pomnožé ognjegasno društvo na udih, katerih ni niti pol stotine; domači fantje naj bi se pa bolj vpisovali in jo podpirali. Društvo naj bi tudi priredilo veselico s tombolo, da se vsaj za par krajcarjev obogati.

Največ na ta dan je bilo glede čitalnice. Opoludne je imela banket, potem kegljanje, zvečer pa ples. Vse je spremljala godba. — Morebiti je kateremu še v živem spominu, da se je minola leta Metlika prav bahala z svojimi nemškutarji. Vsemu temu razdoru je bilo krivo le osobno sovraštvo. Hvala Bogu, sedaj ni več tega! Možato smemo reči v Metliki: Slovenci smo! — kakor se je nedavno odrezal naš župan pred par mladeniči. Prav je imel, to se je vresničilo. V čitalnici se je pridružilo, zvezalo in zedinilo vse, govorilo se je o tem tudi mnogo, in mislimo, da se je ta večer posijalo rodovitno seme v srca mladine. tedaj tudi v našem mestu veljajo besede Preširnove:

Da bi nam srca vnel za čast dežele,
Mej nami potolažil razprtije,
I spet zedinil rod Slovenšč'ne cele!

D—ov.

Domače in razne vesti.

Seja odbora političnega društva „Edinost“ bode jutri točno opoludne v prostorih delalskega društva, Corsia Stadion, št. 11. — Vabljeni so vsi odborniki, namestniki in poverjeniki.

Tržaške novosti. Njegovo veličanstvo, presvitli cesar je blagovolil imenovati čč. gospoda Vincencija *Battalia* in Franceta *Ucman* pri tukajšnjem stolnem kapitelju, prvega šolskim kanonikom, poslednjega pa kanonikom.

Nemiri. Tudi v petek, 24. t. m. po skončanem sviranju c. k. vojaške godbe po mestu, hoteli so nekateri nemir delati. Nad 1000 se jih je zbralo na trgu »Gadola«, pred poslopjem, kder ima svoje pisarnice »Società operaia«. Ali prišla močna straža kategoričnim postopanjem množico razžene po raznih ulicah. Druga enaka četa je hotela iti k poslopju »Gimnastike«, da je zažge, ker slišali so se klici »Andemo darghe fogo«, pa o pravem času še so jim straže račun prečrtale. Nekatere nemirneže je straža ustavila. Ob tem času so trije možje od »Operaie«, kakor se sodi, gostili in napivali z likerji v »Cafe Français« nekega »izvoščeka«. Kaj so namerjavali, vedi si ga Bog — če ni imel ta izvošček katero nalogo à la »Gigi sciavo« iz Ribenberga!?

Požara. V nedeljo ob 6. zvečer pričelo je goreti v spalnici Andreja Flego, hišna št. 352 v Ščedni. Nevarnost je bila velika, da se ogenj ne razširi in poprime še drugih okoli stoječih hiš. Slava gre vsemu ščedenskemu prebivalstvu, ki je koj na pomoč privrelo, ter ogenj skoraj pogasilo, ko so došli vatrogasci. Škoda znaša 300 gld., poškodovanec je oče štirim otročičem, ki so zdaj brez krova. Uredništvo rado nabira darove za ubožice ki so v resnici pomoči potrebni. — Uprav isti večer pričelo je goreti na podstrešju hš. št. 5 v ulici »Sorgente«. Kako je ogenj nastal, ne ve se, ker na podstrešju ne stanuje nobena živa duša. Prihitele so javne straže iz bližnje svoje kasarne in s pomočjo vatrogascev še le po enournem trudapolnem delu so nevarnosti prišli v okom. Nek blazinar, bivajoč v lokalu pod omenjenim podstrešjem, ima neki škode za 200 gld. To je gotovo čin zlobne roke.

Nož in pretep. Morali so iti v bolnišnico: Štirinajstletni fantalin, učenec v nekej tiskarnici, bivajoč v ulici »Leo«, ker mu je eden v metežu levo lice prerezal. — Jakop Bianchetti, težak iz Laškega, temu je nek vinski tovariš z nožem čelo poškodoval. Anton Zovetti, strojar tudi iz Laškega (sangue caldo sbaglia mai!) dobil je v pretepu z nožem rano na čelo. — Tudi dva Furlana sta morala iti v bolnišnico, da si zdravita prejete rane. Oba sta bila napadena na trgu stare »Barriere« v nedeljo zvečer. Pravita, da štirje so ju napadli, a teh ne poznata, kedo bi bili. Straža je ustavila nekega vročekrvnega brivca, kot udeležitelja napada. Policija išče napadnikov.

Štipendije. Začetkom šolskega leta 1883—1884 je razpisana štipendija ustanove rajnkega škofa Ravnikarja, znašajoča letnih 100 goldinarjev. Za to štipendijo morajo prositi izključljivo le mladeniči porojeni v tržaško-koperskej škofiji; oziralo se bode osobito pa na one porojene v Istri, ki po dokončanih študijah stopijo v duhovski stan in ki so mej redne učence vpisani na katerej si bodi gimnaziji na Primorskem, Kranjskem ali Koroškem. Prosilci morajo vložiti svoje prošnje najdalje do 15. oktobra 1883 pri šolskem vodstvu, ki je odpošlje na c. k. vlado. Prošnji naj se priloži: 1. krstni list; 2. spričalo o stavljenju koz; 3. ubožni list; 4. šolska spričala poslednjih dveh šolskih poluletij.

S prihodnjim šolskim letom 1883—1884 je razpisana državna štipendija za Istro, znašajoča na leto 84 gld.; glede te štipendije ima čest. tržaško-koperski ordinarijat pravico prisoje. Pravico do te imajo le oni mladeniči, ki so porojeni na istrskem poluotoku, ki študirajo na gimnazijah, in mislijo stopiti v duhovski stan. Prosilci naj vložé svoje dokumentovane prošnja (ut supra) najdalje do 15. oktobra pri šolskem vodstvu, ki jih odpošlje na c. k. vlado. K molbenici za to štipendijo mora se i prideti »domovinski list«.

Odbor delalskega podpornega društva naznanja svojim udom, da društvo napravi baklado po mestu v slučaju, da cesarjevna Stefanija porodi princa, kar se na gradu naznani s 101 strelom. Isti dan, ko bodo udje slišali to slovesno naznanilo, zberó se *ob 7. uri zvečer* v društvu, kder dobe plamenice; od tam pojdejo sè zastavo točno ob 8. uri zvečer skoz »korso« mimo namestništva, od tam ob bregu (rivi) v ulico Torrente nazaj v društvo.

Krivi poročevalci. Dozdaj smo mislili, da je Konscheggg v Ljubljani »unicum« na sveti izmej poročevalcev, ki raznašajo *bombe* po časnikarstvu. A varali smo se, dobil je tekmeca, tržaškega poročevalca v »D. Zeitung« in »W. A. Zeitung«. Ta časnikarski lažitrosec je iz Trsta brzojavil »D. Z.« v Beču takovo »bombo«, da se mi Tržačani čudimo, da ni Beča razdrla. Poročal je, kako je »Štovana gospoda Latini« v Poreču vrgla gosp. prof. M. Mandića, urednika tržaške »Naše Sloge« v morje itd. Poročevalec »D. Z.« vidi se, da je požiden, ker zna tako dobro iz lažij «kšeft« delati, par forintov ne škoduje, ko ni beliča v žepu. Najbrže je tudi on nek ....aggg. »Triesterca« je tudi poročala, da so volitev gg. Spinčića in Križanaca zavrgli na poročilo koprskega glavarstva; prav narobe, kajti v poročilu verificijske komisije je bilo rečeno, da je omenjeno glavarstvo Slovane podpiralo. Torej same laži.

Razpisana služba učitelja veronauka je na c. k. goriškej realki. Potrebno je znanje slovenščine, italijanščine in nemščine in pa škofijsko spričevslo sposobnosti.

Delalsko podporno društvo je slavilo v nedeljo rojstni dan svojega pokrovitelja, cesarjeviča Rudolfa in ob enem povzdignolo svoje molitve k Vsemogočnemu, naj se srečno izvrši pričakovani veseli dogodek v družini njegovej. Ob 7½ uri zjutraj se je na Corsia Stadion zbralo okolo 600 družabnikov, še več pa okoličanov in drugih gledalcev, ob 7¾ so se postavili udje v vrste, godba zaigra cesarsko himno in zdaj prinesó društveno zastavo iz stanovanja del. podp. društva, spremljano po odboru. Godba zdaj udari »Naprej« in društvo stopa za godbo in zastavo mirno proti cerkvi sv. Antona novega, katera se je v hipu tako napolnila, da se nihče ni mogel ganiti (cerkev sv. Antona ima prostora za 6000 in več ljudi). Za zastavo in odbor je bilo odmenjeno mesto v presbiteriju, zastavonosec je stopil v sredo, v klopeh na obeh straneh pa so sedeli odborniki, okolo zastave so se grupirale odbornice. — Monsignor Hrovatin je bral sv. mašo, kontoveljski pevci pod vodstvom pevovodje del. podp. društva, g. Tance-ja, pa so kaj izvrstno peli, posebno dopadel se je »Benedictus«, kompozicija g. pevovodje samega, katerega so kontoveljski pevci peli tako krasno, da je le en glas, da pri sv. Antonu ni bilo uže davno tako izvrstnega petja. — Po maši je društvo zopet maširalo pred društveno stanovanje, godba je godla »Banovce«, a zdaj je maširalo nad 2000 ljudi in na tisoče ljudi je stalo ob ulicah, kder je šel mimo sprevod. Slovenskemu ljudstvu se je bralo veselje na obrazih, ker videlo je ponosno vihrati slovensko trobojnico v slovesnem sprevodu po ulicah notranjega mesta, kder je bila zdaj le vedno zaničevana in posebno se je ljudstvu dopadlo to, da smo našo zastavo, ko smo ž njo prvikrat šli po mestu, nesli v cerkev. — Naše ljudstvo pa se je pri vsem tem mirno vedlo in le ko so zastavo mej sviranjem cesarske himne zopet nesli v društvo, zaklicalo je ljudstvo ogromni »živio«, da je odmeval daleč po mestu. — Vsa ta slavnost je bila krasna, da, velikanska, in sme se zapisati sè zlatimi črkami v društveno kroniko. — Lahoni so se držali od daleč, kar kaže, da jim Slovenci bolj imponirajo, nego pa nekatera druga društva, in da v slovenskih listih napadano vodstvo tako postopa, kakor je tuk. okoliščinam najbolj primerno, kar se tudi še pri drugih prilikah pokaže.

Zvečer je bila društvena veselica v »Hotelu Europa«, katere se je vdeležilo toliko občinstva, da so mnogi morali stati, in da je nad 300 ljudi odšlo, ker ni našlo nobenega mesta. Ob 8. uri zvečer je društveni predsednik toastiral na vis. pokrovitelja društva in na vis. kumico zastave; omenil je velikodušnosti pokrovitelja in sreče za društvo, da stoji pod takim zaštitom; potem izvrstnega uspeha v društvu, k ljubu mnogim težavam, z veseljem je konstatiral, da je uprav to društvo pridobilo priznanje slovenskej zastavi v mestu Trstu, omenil je tudi zadnjih pouličnih demonstracij, od katerih se je to društvo zdržavalo, opominjal Slovence v obče, naj se ne deleže nobenih homatij, opominjal k slogi mej brati in konečno pozval nazoče, da stoječ zakličejo trikratni »živio« visokemu pokrovitelju cesarjeviču Rudolfu in cesarjevni Stefaniji! Občinstvo je na ta poziv več sekund klicalo navdušeno »živio cesarjevič Rudolf, živela cesarjevna Stefanija!« itd. Po toastu je predsedništvo odposlalo ta le telegram cesarjeviču Rudolfu: Denes zjutraj je društvo povzdigovalo svoje molitve k nebesom za srečo družine Vaše visokosti; a zdaj združeno pri veselici in obhajaje rojstni dan Vaše visokosti kliče navdušeni »živio« svojemu visokemu pokrovitelju in visokej kumici zastave.« Na to je došel drugo jutro ta le brzojavni odgovor: »*Njegova cesarska Visokost se najlepše zahvaljuje za izjave udanosti.*« Vršilo se je potem petje društvenega zbora pod vodstvom g. Tance-ja, dopadali so se posebno mešani zbori, kateri so se morali ponavljati in društvo se je razšlo židane volje še le po polunoči. Ves čas je trajalo nekaljeno veselje in ni bilo najmanjšega nereda nikder, to konstatujemo z veseljem v tako burnem času.

Izpred sodišča. (*Grda nehvaležnost.*) Jožef Zannotti je obsojen v štirinajstmesečno ječo. Ta je gospodar tovarni za vlitke v Trstu, tu še živi, tu je obogatel in vendar se je skazal tako nehvaležnim, da je o cesarju in njega obitelji jako razžaljivo govoril vpričo delalcev. — Zannotti pa ni bil sam, imel je še druzega slabega svetovalca, Apolinarja Petrignani, ki se je v Trst radi lakote in »pellagre« pritepel iz Italije. Poslednji je tudi takovega dejanja zatožen, ter bil obsojen v osemmesečno ječo in po prestanej kazni se izžene iz države avstro-ogrske. Ker je bil v Trstu presit, naj pa zdaj gre v Italijo jesti plesnjivo polento. Obravnava se je vršila tajno.

Iz Ricmanj se nam naznanja, da je tamošnji podžupan g. Miha Kuret preskrbel vasi lepo pomoč, napeljavši v vas bistro vodo, da je imajo ljudje in živina dovolj. Tudi je poskrbel, da se čisti vas gnoja in nesnage, da tako dobiva vedno lepšo podobo.

Veliko narodno slavnost napravijo Notranjski rodoljubi v nedeljo dné 2. septembra 1883. l. pod milim nebom v Postojini z govori, petjem, vojaško godbo,

loterijo in z domačim razveseljevanjem sploh, v spomin 600 letne zveze kranjske dežele z slavno Habsburško rodovino in na korist vseslovenskemu «Narodnemu domu» v Ljubljani. Začetek ob ½4. uri popoludne. Program: I. Govori, petje in vmes vojaška godba. 1. Pozdrav predsednikov. — 2. Habsburžani in Slovenci — g. A. Obreza. — 3. Jenko: «Naprej» — zbor. — 4. «Narodni dom» — g. Jan. Resman. — 5. G. Eisenhut: «Ustaj rode» zbor. — 6. O potrebi in koristi branja in domačih društev — g. dr. J. Strbenec. — 7. Hajdrih: «Jadransko morje» — zbor. II. Dobrodelna loterija. Le-ta obsega sto lepih, dragih in obče jako primernih dobitkov: plemeno junico, drobnico, dragocena pohištva, koristna kmetijska orodja in gospodarske stroje, knjige, srebernino itd. Loz za loterijo velja **10 kr.**; dobivajo se ti pri raznih poverjenih domoljubih po vsej Notranjskej in na dan veselice na nje prostoru. III. Domače razveseljevanje na planem. Reditelj tej točki bode vrli «Ljubljanski Sokol» iz posebne domoljubne prijaznosti; isto tako pomorejo gibčni «Tržaški Sokoli» in slavno-znani narodni pevci iz Ljubljane našim trudoljubim pevcem. **Rojaci!** Čast cele napredne Notranjske zavisi od srečnega uspeha tega narodnega praznika. **Pokažimo zavedno svetu svojo slovensko zvestobo in udanost!** Napnimo zatorej vse moči in storimo svojo domovinsko dolžnost za monument vseslovenske narodne zavesti, za «Narodni dom». Gledaj in strmi prijatelj in nasprotnik ta dan, kaj premore živo in dejansko domoljubje.

V Postojini, dne 12. avgusta 1883.

Dr. Jurij Stèrbenec, predsednik — **Ignacij Gruntar**, podpredsednik.

Edvard Dolenc, Vekoslav Domicelj, Ignacij Doxat, Fran Hren, Hinko Kavčič, Fran Križaj, Josip Lavrenčič, Adolf Obreza, dr. Ivan Pitamic, Ivan Resman in **Fran Sterle**, člani ožjega odbora.

Načrt za konjsko dirko, katera se vrši v nedeljo 2. septembra 1883 ob 3. uri popoludne v Žavcu v savinjskej dolini. *I. Pričetna dirka* velja za žrebce in kobile V. konjerejskega okoliša ali sploh Savinjskega plemena konjskega. Konji ne smejo več, kakor pet let stari biti. Posestnik mora dokazati, da je njegov konj savinjskega plemena. Pot, katero ima konj enkrat predirjati, meri en kilometer. Prvo darilo (državno darilo) je 5 zlatov, drugi dar 3 zlati, tretji dar 2 zlata. *II. dirka plemenskih konj* velja za kobile in licencirane žrebce V. konjerejskega okraja, t. j. plemena Savinjskega. Pri kobilah mora posestnik dokazati, da so zadnja tri leta žrebe prinesle. Pot za dirko je en kilometer dolga in konj je mora dvakrat predirjati. Državna darila: prvo darilo je 8 zlatov, drugo darilo 4 zlati, tretje darilo 3 zlati, četrto darilo 6 goldinarjev v srebru. *III. Društvena dirka.* Konj bodi star, kolikor koli, in plemena, katerega bodi. Dirkno pot, eden kilometer dolgo, mora dvakrat predirjati. Prvo darilo znaša 8 zlatov, drugo darilo 5 zlatov, tretje darilo 4 zlate, četrto darilo 2 zlata, peto darilo 1 zlat. Konje je treba dan poprej naglasiti pri g. *Hausenbichlerji v Žavcu.* Kot dirkarska pravila veljajo ona graškega dirkarskega društva. Vsak, kateri se hoče dirke udeležiti, mora biti ud štajerskega konjerejskega društva, in se mora do 1. septembra 1883 pri gospodu Hausenbichlerju v Žavcu vpisati dati. Pri III. društveni dirki je založnine 3 gold. plačati. Posestniki konj, kateri se hočejo dirke udeležiti, morajo se na dan dirke do 10. ure dopoludne v Žavskej občinskej pisarni oglasiti, da dobe številko in znamenje, ker se drugače ne morejo udeležiti dirke. Listi za sedeže na tribinah se dobijo pri gosp. *Ernest Širca.* Sedeži veljajo 50 kr. — 1. septembra t. l. bo v Žavcu premiranje konj s premijami v znesku 535 gold. ODBOR.

V Svetem (»sv. Tilha« pri Komnu) bode v saboto 1. septembra t. l. na dan sv. Tilha navadni *semenj za živino, les, obleko* in druge reči. To se naznanja vsakemu, kateri misli kakšen dobiček imeti, ker tukaj bo za to priložnost. Tudi *veselica* bode, ker boste dve godbi ljudstvo veselile in je poskrbeno za dobro jedačo in prav dober domači teran po nizkej ceni in postrežba po mestnej navadi.

Tatvine in policijsko. Jožef D. iz Reke, mornar brez ladje, stegnol je svojo grabežljivo roko po uri težaka Alojzija R. stanujočega v ulici »Crosada.« Z begom se je hotel odtegnoti očesu policije, pa mu ni obveljalo; moral je iti mej stene. — Ivan Zanbonati, po okoliščinah soditi, mora biti velik sovražnik svetlobe. Ta človek je iz hudobije pobijal s kamenjem svetilnice pri sv. Jakopu. Straža ga zajme in odpelje v temo, kder bo gotovo zadovoljin.

Kolera. Brzojavna vest iz Kahire, 24. t. m., naznanja to-le: Od 22. do 23. v jutro je za kolero umrlo osob, v Aleksandriji 31; v pokrajinah spodnjega Egipta 23; v pokrajinah: Benisonef 8, Minich 15, Ghirgheh 140. Od 1. do 21. t. m. je umrlo osob 495. Dunajska oficijelna vest dne 25. t. m. javlja, da je od 23. do 24. t. m. v jutro umrlo osob: v Aleksandriji 33; Šuecu 1; v pokrajinah spodnjega Egipta 11; v pokrajinah Fagaum in Benisovef 17; v provinciji Assiout 47; Minieh 57; Ghirgheh 31. — V gorenjem Egiptu pa je od 21. do 23. t. m. umrlo osob 15 in v Kahiri 1. — Oficijelno se iz Kahire naznanja, da je od 24. do 25. t. m. v jutro umrlo osob: v Aleksandriji 23; v pokrajinah spodnjega Egipta 29; v pokrajini Fayoum 2; v pokrajini Assiout 23; Minieh 43; Ghirzeh 35. K temu naj se dodá še 35 osob, ki so umrle od 19. do 24. t. m., ki niso bile v pravem času izkazane. V Kahiri je ta dan 1 osoba zamrla za kolero. Dunajska brzojavna vest 27. t. m. javlja, da je od 25 do 26. v jutro umrlo jih: v Aleksandriji 22; v provincijah spodnjega Egipta 7; v provinciji Benisovef 3, Fayoum 4, Minieh 10, Assiout 41, Ghirgheh 66. K tem naj se dodá še 24 osob, ki so umrle od 14. do 24. t. m., katere niso bile o svojem času registrovane. — Iz vseh poročil se vidi, da kolera v Egiptu počasi ponehuje, in upanje je, da je v Evropo ne bode.

Telegram.

Puciščе, 29. avgusta. Sviestna hrvatska mladež sakupljena na prvom hrvatskom sastanku na Selcih, otok Brač, kliče oduševljeno »živilia čelik rodoljubi *Laginja, Šterk, Spinčić, Križanac* i *Mandić!* uvrjedjeni na braniku hrvatskih prava, budućnost je naša, usprkos svakom neprijateljskom nasilju. ODBOR.

Najnovejše politične vesti. Dunajski listi prinašajo vesti, da tržaški namestnik baron Pretis zapusti svoje mesto in da postane tržaški namestnik nek general. — V Trstu krože ta vest uže 8 dni in nekateri hočejo celó vedeti, da pride general *Müller* (zdaj v Ljubljani) za namestnika v Trst. Mogoče, toda vest je prišla iz rumene hiše v Trstu, vsled česar jo je treba na znanje vzeti cum grano salis.

Deželni zbor istrski je sklenol včeraj svoje letošnje zasedanje. Rešil je račune, proračune, prošnje, vse v enej seji, brez vsake debate. Mudilo se mu je morda tudi zarad slabe vesti. — A poreškega zbora niti ne bi bilo treba; zadosti bi bil dr. Amoroso, kateri misli, dela in sklepa za vse druge istrske lahonske poslance. Lep zbor to!

Hmeljarjem v ravnanje.

Hmeljari, kateri mislijo svoje blago na sejem postaviti, naj si to-le pomnijo:

Vsaka vreča ali žakelj se mora, predno se na sejem postavi, pri južno-štirskem hmeljarskem društvu v občinskej pisarnici Žavskej naznaniti (tam dobi vsaka bala zaporedno število).

Vreče ali žaklji za hmelj se dobivajo tudi pri južno-štirskem hmeljarskem društvu; naročene vreče (žaklji) za hmelj se bodo zaznamovale z zaporedno številko, potem z napisom »Južno-štirski hmelj« in z določeno težo (Tara). Na vreče se tudi lahko zapiše ime dotičnega hmeljarja. Vreče (žaklji) za hmelj bode za to postavljena zaprisežena osoba tehtala, da pri prodaji ne nastanejo prepiri.

Kupci, kakor tudi hmeljarji, si lahko zaprisežena mešetarja najmejo.

Društvo prosi vse hmeljarje, naj na prvi sejem, ki bode 5. septembra, veliko lepega, dobro posušenega blaga pošljejo, da bodo kupci in pivovarji, ki od blizo in daleč pridejo, prav zadovoljni, kajti le na ta način bodo prihodnje sejme, ki se bodo vsako sredo in soboto septembra in oktobra vršili, mnogobrojno obiskovali. Ako pa je kateri teh dni praznik, preloži se sejem na drugi dan. V prepirih mej kupci in prodajalci razsodi od društva zbrana sodnija. Tudi bodo postavljene osobe, ki bodo za plačilo skrbele, da se prodani hmelj hitro naloži in odpelje.

Tržno poročilo.

Kava — cene trdne, z nagibom, da še zdatno poskočijo, ker uvaževalci se držé jako reservirano.

Sladkor — v dobrem obrajtu, kupčija še precej živahna.

Sadje, olje, petrolje in vse drugo blago brez vsake spremembe.

Borsno poročilo.

Kurzi papirjev postali so zopet trdnejši in je upanje, da kurzi zopet porastejo za toliko, kolikor so šli zadnji čas nazaj.

Dunajska borsa

dne 28. avgusta.

Enotni drž. dolg v bankovcih	78	gld.	40 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	79	»	10 »
Zlata renta	99	»	60 »
5% avst. renta	93	»	40 »
Delnice narodne banke .	837	»	— »
Kreditne delnice	293	»	75 »
London 10 lir sterlin . .	119	»	80 »
Napoleon	9	»	49½ »
C. kr. cekini	5	»	64 »
100 državnih mark . . .	58	»	36 »

Poslano.

Opozarja se na denašnji inserat gospoda **Filipa Fromm-a.**

Štev. 50.

Razglas.

Podpisani cestni odbor daje mitnico, postavljeno ob skladovnej cesti **Skofije-Lokev-Bazovica** po javnej dražbi, katera bode v **10. dan septembra** meseca t. l. v **Lokvi** (Corgnale), v najem od 16. septembra 1883 do 30. junija 1885.

Klicna cena je **800 gld.** za eno leto. Dražbeni pogoji ogledajo se lahko pri podpisanem cestnem odboru.

Cestni odbor Sežanski
dne 21. avgusta 1883

Načelnik.

Zaloga

šolskih knjig, pisank, tiskovin za čast. duhovščino in sl. urade, pisarniške oprave, cementa Portland, barv, izdelkov tukajšne c. kr. pr. prejnice in barvarije, kermenskega in vinskega prahu in raznega druzega blaga v prodajalnici

Angela Casagrande
v Ajdovščini.

Poslano.

Podpisani se priporoča slavnemu *občinstvu* in čestitej *duhovščini* v izdelovanje raznih navadnih in umetno kamnarskih del, kakor: **nagrobne spominke, mizne** in **druge plošče, garniture za omivalnike, vaze, altarje** in **tabernakeljne** i. t. d., vse iz najboljega **kraškega mramorja**, po zelo **nizkej** ceni.

Volčjigrad pri Komnu 2. avgusta 1883.

France Rebula,
3—3 kamnosek.

The
Singer Manufacturing & C.
New-York.

Ako se plati vsak teden samo

eden goldinar

dobi se

Originalni

Singer-jev šivalni stroj,

in to brez povišanja cene.

Poroštvo se daje za pet let.
poduk na domu brezplačno

G. NEIDLINGER,
generalni agent
V Trstu, Corso, palača Modello

Šivanke za Singerjeve šivalne stroje komad 3 *kr. in tucat* 30 *kr.*

(13—2)

Čudovite kapljice
Sv. Antona Padovanskega.

To priprosto in naravno zdravilo je prava dobrodejna pomoč in ni treba mnogih besedi, da se dokaže njihova čudovita moč. Če se le rabijo nekoliko dni, olajšajo in prešenejo prav kmalu najtrdovratnejše želodčne bolesti. Prav izvrstno vstrezajo zoper hemorojde, proti boleznim na jetrih in na vranici, proti črevesnim boleznim in proti glistam, pri ženskih mlečnih nadležnostih, zoper beli tok, bošjast, zoper srcopok ter čistijo pokvarjene kri. One ne preganjajo samo omenjenih bolezni, ampak nas obvarujejo tudi pred vsako boleznijo. 10-3

Prodajejo se v vseh glavnih lekarnicah na svetu: za naročbo in pošiljatve pa edino v lekarnici *Cristofoletti* v *Gorici*, v *Trstu* v lekarni *C. Zanetti* i *G. B. Rovis* in *G. B. Forabosch*. Ena steklenica stane 30 novcev.

Varovati se je pokvarjenih *posnetkov*, s katerimi se zavolj želje po dobičku tu pa tam ljudstvo goljufa, dasi nimajo nobene moči in vrednosti.

Poslano.

Ker nekateri udje delalskega podpornega društva govoré, da je mene odbor odstavil od poverjeništva, javljam s tem, da sem se omenjenej častnej službi sam odpovedal s pismom dne 8. avgusta.

Ivan Jajčič.

Le jedenkrat

podaje se tako ugodna prilika, da si za polovico prave cene omisli vsakdo izvrstno uro.

Fromm Dunaj.

Velikanska

razprodaja.

Politične razmere, ki so nastale v vsej Evropi, zadele so tudi Švico; vsled teh razmer se je na stotine delalcev izselilo, tako da je obstanek tovarn jako dvomljiv. Tudi največja fabrika za ure, katero smo mi zastopali, se je zaprla začasno, ter nam je zaupala prodajo svojih ur. Te tako zvane **Washingtonske žepne ure** so najboljše ure vsega sveta, koje so izredno elegantno gravirana in giljoširane ter so amerikanskega sistema.

Vse ure so natanko repasirane ter **garantujemo za vsako uro pet let.**

V dokaz gotovega jamstva in strege solidnosti, prevzamemo s tem dolžnost javno, da vsako nepristoječo uro nazaj vzamemo in z drugo zamenjamo.

1000 komadov remontoir žepnih ur, katere se pri kozici navijajo brez ključa, s kristalnim okrovom, **izredno natančno** regulovane; razen tega so tudi elektrogalvanično pozlačene, z verižico, medaalijonom itd., **preje jeden komad gl 25, zdaj le gl 10.20.**

1000 komadov krasnih ur na sidro (ankeruhr) od srebrnega niklja, tokočih na 15 rubinih, z emailiranimi kazali, kazalom za trenotke in kristanim ploščnatim steklom, **natančno na sekunde repasirane; preje jeden komad gl. 21, zdaj le gl 7-25.**

1000 komadov ur na valje (cilinder-ur) v giljoširanih okrovih od srebrnega niklja, s kristalnim ploščnatim steklom, tekočih na 8 rubinih, fino repasirane, z verižico, medaljonom, in baržunastim etuijem **preje gl. 15, zdaj le gl. 5.60**

1000 komadov ur na sidro (anker-uhr) od pravega 13 lotnega srebra, **odobrenega od c. kr. denarnega urada**, tekočih na 16 rubinih, razen tega tudi električnim potem pozlačene, fino regulirane. **Vsaka taka ura stala je preje gld. 27, zdaj pa samo gl 11.40.** 650 komadov ur za dame od pravega 13 lotnega srebra, **odobrenega od c. kr. denarnega urada**, tekočih na 8 rubinih, elegantno in najfineje pozlačene, pridjana je tudi **benecijanska vratna verižica; prej je stal jeden komad gld. 28 zdaj pa samo gl 15.** 1000 komadov Washingtonskih remontoir žepnih ur, od pravega 13 lotnega srebra odobrenega od c kr denarnega urada, pod najstrožjim jamstvom na trenotek repasirane, s kolesjem od niklja, tako da nij treba teh ur nikdar popravljati. Pri vsakej uri dá se zastoni tudi jedna urna verižica, medaljon, baržunasti etui in ključ; **vsaka taka ura stala je preje gl. 35, zdaj pa neverjetno samo gl. 16.**

1000 komadov ur za dame od pravega zlata z 10 rubini, **preje gl. 40, zdaj gl. 20.**

1000 komadov remontoir ur od pravega zlata za gospode ali gospé, **preje gl. 100 zdaj gl. 40.**

650 komadov ur za stene v finem email okviru in z bilom, repasirane; **preje komad gl. 6, zdaj samo gl. 3.75.**

650 komadov ur z ropotcem, fino regulovane, dajo se rabiti tudi na pisalnej mizi, **preje gl. 12, zdaj le gl. 4.80.**

Pri naročilih za ure z majatnikom (pendeluhren) priloži naj se tudi mala svota.

Naslov:

Uhren-Ausverkauf
der 12—8
Uhrenfabrik FROMM,
Wien, Obere Donaustrasse 107.

Naznanilo in priporočilo.

Visoko častitej duhovščini in slavnemu občinstvu sploh naznanjam, da sem po smrti svoje stare matere, *Frančiške Šupevc*-eve prevzel njeno dobro znano

svečarijo,

katero bodem vodil pod sedanjo firmo:

Fr. Šupevc.

Zahvaljevaje se za rajnkej izkazano zaupanje, priporočam se uljudno *visoko častitej duhovščini* in *slavnemu občinstvu*, da tudi mene blagovolé počastiti z mnogimi naročili, ker so rajnka stara mati toliko izgotovljenega blaga zapustili, da mi je mogoče takoj vsakej želji ustreči. Zagotavljam pa tudi, da v prihodnje poleg *dosedanje* firme ostanejo tudi *dosedanji* izkušeni in vestni delavci, *dosedanje* nizke cene, *dosedanja* točna in natančna potrežba in *dosedanje* — **popolnem čisto in nepokvarjeno blago.**

Z najodličnejšim spoštovanjem

Josip Bernard mlajši,
4—3 vnuk ranjke Fr. Supevc v Ljubljani.

Lastnik, društvo »EDINOST«. — Izdatelj in odgovorni urednik: JOSIP MILANIČ. Nova tiskarna pod vodstvom F. HUALA v Trstu.